

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

Ref. 13/4089

Vår ref. 13/5078-3
A00/MYHN

Dato 25.11.2013

Svar - Høring - Forslag til endringer i opplæringsloven - privatskoleloven og folkehøyskoleloven

Det vises til Kunnskapsdepartementets Høringsnotat om forslag til endringer i opplæringsloven, privatskoleloven og folkehøyskoleloven, med høringsfrist 6. desember 2013.

Telemark fylkeskommune gir sitt høringssvar etter en administrativ behandling med mulighet til innspill fra fylkeskommunens videregående skoler og PPT. Vi kommenterer kun de punktene i høringsforslaget som har relevans for videregående opplæring.

Presisering av kravet om forsvarlig system for å følge opp lovverket:

Departementets forslag:

Opplæringsloven § 13-10 nytt andre ledd skal lyde:

Kommunen/fylkeskommunen og skoleeigaren for privat skole etter § 2-12 skal ha forsvarlig system og praksis for å følge opp opplæringsloven og forskriftene til loven som er tilpasset de risikoforhold en står overfor. Dette innebærer også at:

- ansvarsforholdene for oppfølgingen skal være klargjort og oppfattet av de ansvarlige på ulike nivå i organisasjonen, herunder også rapporteringsansvaret oppover dersom et ansvarsnivå kommer til at det ikke er mulig å oppfylle lov og forskrift innen de rammefaktorer ansvarsnivået har til rådighet.*
- det skal dokumenteres dersom et ansvarsnivå har rapportert oppover at det ikke er mulig å oppfylle lov og forskrift innen de rammefaktorer som står til rådighet.*

Som ein del av oppfølgingsansvaret skal resultatene frå nasjonale kvalitetsvurderingar som departementet gjennomfører med heimel i § 14-1 fjerde ledd følgjast opp på forsvarleg måte. Det skal dessutan utarbeidast ein årleg rapport om tilstanden i grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa, knytt til læringsresultat, fråfall og læringsmiljø. Den årlege rapporten skal drøftast av skoleeigar dvs. kommunestyret, fylkestinget og den øvste leiinga ved dei private grunnskolane.

Telemark fylkeskommunes konklusjon: Departementets forslag støttes

Fjerne kravet om sakkyndig vurdering ved vedtak om inntil to års ekstra vgo for elever med rett til særskilt språkopplæring

Departementets forslag:

Opplæringsloven § 3-1 femte ledd lyder:

”Elev som etter reglane i kapittel 5 har rett til spesialundervisning, har rett til vidaregåande opplæring i inntil to år ekstra når eleven treng det i forhold til opplæringsmåla for den enkelte. Før fylkeskommunen gjer vedtak om utvida opplæringstid, skal det ligge føre sakkunnig vurdering av dei

Postadresse	Besøksadresse	Telefon	Telefaks	E-post	Internett
Postboks 2844 3702 SKIEN	Fylkesbakken 10 3715 SKIEN	35917000 35917327 (dir.)	35 52 99 55	post@t-fk.no	www.telemark.no

særlege behova eleven har. Retten gjeld også for elevar som har rett til opplæring i og på teiknspråk etter § 3-9, rett til opplæring i punktskrift etter § 3-10 eller rett til særskild språkopplæring etter § 3-12. ”

Kommentar fra Telemark fylkeskommune:

Det er få eller ingen erfaringer i Telemark fylkeskommune om bruk av sakkyndig vurdering ved vedtak om utvidet tid for elever med særskilt språkopplæring etter § 3-12 i opplæringsloven. Dette har sammenheng med at det er svært få elever som har vedtak om særskilt språkopplæring i vgo i Telemark fylkeskommune. Mange elever som burde hatt nytte av dette tilbudet benytter seg ikke av det, og det er derfor viktig å forenkle denne prosessen. Særskilt norskopplæring er dessuten ikke å regne som spesialundervisning, og det er derfor ikke riktig å kreve sakkyndig vurdering i forbindelse med vedtak om ekstra tid i videregående skole.

Før skolen gjør vedtak om særskilt språkopplæring gjennomføres det en språkkartlegging. Det er skolen som gjennomfører denne kartleggingen. Skolen har god kjennskap til eleven og har ofte fulgt eleven gjennom kartlegging og særskilt språkopplæring samt ulike tilretteleggingstiltak. Med bakgrunn i den gode kjennskapen skolen har til eleven vil de være godt rustet til å dokumentere utvidet tid. Denne elevgruppen kan være ukjent for PP-tjenesten, da de ikke har vedtak om spesialundervisning.

Vi ønsker også å fremheve at mange elever ikke får en god og forståelig informasjon om nytten av å bruke flere år i videregående opplæring og de konsekvenser det gir å ikke klare å gjennomføre videregående opplæring. Det er viktig å sette av god tid til å orientere eleven og foresatte og det bør brukes tolk når det er behov for dette. Vi ser at det i liten grad blir brukt tolk i forhold til elever.

Telemark fylkeskommunes konklusjon: Forslaget støttes

Lovfesting av fylkeskommunens ansvar for grunnopplæringen i fengsel

Departementets forslag:

Ny § 13-2a i opplæringsloven skal lyde:

§ 13-2a. Plikt for fylkeskommunen til å sørge for grunnskoleopplæring, spesialpedagogisk hjelp og vidaregåande opplæring i fengsel

Fylkeskommunen der fengselet ligg, har ansvaret for å oppfylle retten til grunnskoleopplæring, spesialpedagogisk hjelp og vidaregåande opplæring etter lova her.

Dersom opplæringa skjer i fengselet, skal fengselet sørge for nødvendige lokale til formålet.

Fylkeskommunen der fengselet ligg har rett til refusjon av utgifter til opplæringa frå staten, etter satsar fastsett av departementet.

”Fylkeskommunen har ansvaret for vidaregåande opplæring i fengsel. Departementet kan i særlege tilfelle påleggje fylkeskommunen oppgåver i samband med anna opplæring i fengsel.”

Kommentar fra Telemark fylkeskommune:

Det viktigste elementet i høringen på dette området er at det innføres en ny bestemmelse om grunnskoleundervisning og vidaregåande opplæring i fengselet i en ny § 13 – 2a i opplæringslovens kapittel 13, som dreier seg om ansvaret til kommunen, fylkeskommunen og staten. Denne innføringen innebærer at opplæringslovens § 13-3 fjerde ledd fjernes. Forslaget er

en lovfesting av det som er gjeldende praksis i dag. Dette fører blant annet til mindre administrasjon for de fylkene som har fengselsundervisning, fordi årlig fornyelse av avtalen med staten ved Fylkesmannen i Hordaland bortfaller.

For øvrig fortsetter ordningen som tidligere ved at:

- Fylkeskommunen har ansvar for å oppfylle retten til grunnskoleopplæring, spesialpedagogisk hjelp og til videregående opplæring.
- Det enkelte fengsel har ansvar for at opplæringen foregår i egne lokaler.
- Staten kompenserer fullt ut for opplæringen innen kriminalomsorgen gitt av fylkeskommunen, og på grunnlag av årlige innrapporteringer.

Telemark fylkeskommunes konklusjon: Departementets forslag støttes

Hjemmel for Utdanningsdirektoratets behandling av personopplysninger fra grunnopplæringen

Departementets forslag:

Opplæringsloven § 14-4 skal lyde (endringer i kursiv):

Departementet kan gi forskrifter som pålegg dei ansvarlege for opplæringsverksemd etter denne lova og dei som mottar slik opplæring, å gi opplysningar og delta i evalueringar og rapportere om forhold som er av betydning for evaluering av opplæringsverksemda som er omfatta av denne lova.

Departementet kan for formål nevnt i tredje ledd behandle navn, fødselsnummer, andre direkte personidentifiserende kjennetegn og personopplysninger som rapporteres etter første ledd og etter privatskoleloven § 7-2 tredje ledd. Fra grunnskolen er behandlingen begrenset til fagstatus, resultater fra nasjonale prøver og karakterer fra 10. trinn.

Hovedformålet med denne behandlingen er å danne grunnlag for kvalitetsutvikling, styring og administrasjon av grunnopplæring, herunder administrasjon av tilskuddsordninger for grunnopplæringen. I tillegg har behandlingen til formål å bidra til utdanningsforskning og forskning der utdanningsindikatorer er av betydning.

Lovpålagt taushetsplikt er ikke til hinder for rapportering til departementet etter denne bestemmelsen.

De registrerte skal i forkant av rapporteringen få adgang til å reservere seg mot utlevering av deres personopplysninger til forskning. Det skal opprettes et elektronisk register med oversikt over de registrerte som har reservert seg mot at deres personopplysninger benyttes til forskning.

Opplysninger skal slettes senest 10 år etter utgått rett til videregående opplæring for ungdom, jf. opplæringsloven § 3-1, og for voksne elever, jf. opplæringsloven kapittel 4A, senest 10 år etter siste registrering.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om behandlingen etter andre og tredje ledd, herunder spesifisere hvilke opplysninger som skal samles inn og behandles fra grunnskolen og videregående opplæring.

Kommentar fra Telemark fylkeskommune:

Endringen har til hensikt å skape et bedre grunnlag for å kunne sette inn tiltak, slik at flere kan gjennomføre videregående opplæring. Forskning viser at kunnskap om den enkelte, mellom de ulike instanser innenfor forvaltning, er viktig for å kunne møte den enkeltes behov og sette inn de riktige tiltakene.

Telemark fylkeskommunes konklusjon: Departementets forslag støttes.

Fylkeskommunens behandling av personopplysninger i forbindelse med inntak til vgo, herunder formidling av læreplasser.

Departementets forslag:

Ny § 13-11 skal lyde:

§ 13-11 Behandling av personopplysninger ved inntak til og administrasjon av videregående opplæring

Kommunen skal, utan hinder av teieplikt, overføre til fylkeskommunen dei personopplysningane om elever på 10. trinn som er nødvendig for å førebu, dimensjonere og administrere inntaket til vidaregåande opplæring. Om slik overføring skjer før eleven har søkt om inntak til vidaregåande opplæring, må kommunen innhente samtykke frå den enkelte elev.

For å dimensjonere og administrere inntaket til vidaregåande opplæring og søknad om læreplass kan fylkeskommunen behandle personopplysningar om elevar i 10. trinn og deltakare i vidaregåande opplæring. Tilsvarande gjeld opplysningar som er nødvendig for å skrive ut dokumentasjon om gjennomført opplæring. For å oppfylle desse formåla kan opplysningane behandlast samla i eit felles inntaks- og administrasjonssystem for alle fylkeskommunane. Fylkeskommunane avgjør i fellesskap plassering av behandlingsansvaret for eit slikt system.

Fylkeskommunane må slette opplysningane når den registrerte har brukt opp retten til vidaregåande opplæring jf. § 3-1 og § 4A-3

Departementet kan fastsette nærare forskrifter om behandling av personopplysningar i samband med inntak til og administrasjon av vidaregåande opplæring.

Kommentar fra Telemark fylkeskommunes:

Med «fullført vidaregåande opplæring» må vi forutsette av det menes fullført og bestått (3 år i skole eller 4 år i yrkesopplæring) Det må derfor påses at eleven har bestått i alle fag før den slettes i sentral base. Elever som har «fullført»-kode kan allikevel ha «ikke bestått» i fag.

Historikk på elever i Vigo er nødvendig informasjon for inntak og formidling blant annet for å sjekke bruk av rett og frist, kompetansebevis og karakterer. Hvis dette slettes har vi ikke noe arkiv å sjekke i. Dette kan blant annet være problematisk når praksiskandidater søker seg til fagprøve/ svenneprøve. De søker ikke elektronisk slik at «historikken» deres dukker opp igjen i Vigo.

Vi problematiserer:

- *Hva skjer med historikken i flere fylker på samme person i lokal base hvis opplysningene i sentral base slettes?*
- *Forslaget innebærer at alle 19 fylker kun skal ha sentral base og ikke lokale. Hva skjer da?*

Telemark fylkeskommunes konklusjon: Departementets forslag støttes, med unntak av bestemmelsen om sletting av historiske opplysninger om den enkelte elev som har avsluttet opplæringen (se begrunnelse)

Med vennlig hilsen

Nils Thorbjørn Myhren
rådgiver - seksjon for kvalitet og utvikling - videregående opplæring
Telemark fylkeskommune
nils-thorbjorn.myhren@t-fk.